

รายงานส่วนบุคคล

(Individual Study)

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการการเก็บขน
มูลฝอยในอาคารขนาดใหญ่ เขตบางกะปิ

จัดทำโดย นางสาวทวิรัตน์ พลายนดำ

ตำแหน่งเจ้าหน้าที่งานรักษาความสะอาดชำนาญงาน

สังกัด ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ

สำนักงานเขตบางกะปิ

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม

หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๔๐

สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

คำนำ

รายงานส่วนบุคคล เรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการการเก็บขนมูลฝอย ในอาคารขนาดใหญ่ เขตบางกะปิ เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น (บнт.) รุ่นที่ ๔๐ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณปลัดกรุงเทพมหานคร (นายชจิต ชัชวาลย์) ที่ได้ให้โอกาสแก่ผู้ศึกษาได้เข้ารับการอบรม หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๔๐ ทำให้ได้รับความรู้และวิทยาการต่างๆ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ นายภาณุวัฒน์ อ่อนเทศ ผู้อำนวยการส่วน-บริการจัดการมูลฝอย สำนักสิ่งแวดล้อม ที่ได้กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการจัดทำรายงานส่วนบุคคล และได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำรายงานฉบับนี้ ทำให้การจัดทำรายงาน มีความสมบูรณ์เพิ่มมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สถาบันพัฒนาข้าราชการ กรุงเทพมหานคร ที่ได้อำนวยความสะดวกสนับสนุนข้อมูลในทุกๆเรื่อง และเพื่อนร่วมรุ่น บнт.๔๐ ทุกท่านที่เอื้อเฟื้อข้อมูลและกำลังใจมาโดยตลอด และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าโครงการฉบับนี้อาจมีประโยชน์ แก่กรุงเทพมหานคร ต่อไป

(นางสาวทวิรัตน์ พลายนาค)

เจ้าหน้าที่งานรักษาความสะอาดชำนาญงาน

ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ

สำนักงานเขตบางกะปิ

๑. หัวข้อ การพัฒนาแนวทางการจัดการมูลฝอยในอาคารขนาดใหญ่ เขตบางกะปิ

๒. ความสำคัญของการศึกษา/ ที่มาของการนำเสนอ

ในอดีตและปัจจุบันประเทศไทยโดยเฉพาะในกรุงเทพมหานครมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ทำให้การจัดการขยะเปลี่ยนแปลงไป ตามสภาพการณ์การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การใช้เครื่องมือ เครื่องมือต่างๆ มีการปรับเปลี่ยนประยุกต์ใช้กับการจัดการขยะตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ตลอดจนถึงในปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องมาโดยตลอด อาทิ สมัยก่อนการจัดการขยะของบ้านพักอาศัยของประชาชนเป็นการจัดการแนวราบมากกว่าแนวตั้ง รถเก็บขนมูลฝอยที่ใช้จะเป็นแบบรถกระป๋องเป็นลักษณะการเทขยะใส่ทางด้านข้างรถหากเต็มรถแล้วต้องไปเททิ้งที่ศูนย์กำจัดขยะ นอกจากนี้ประชาชนไม่ค่อยได้ให้ความสำคัญในการทิ้งขยะตามเวลาที่ทางสำนักงานเขตนัด ในขณะที่เดียวกันสำนักงานเขตขาดแคลนกำลังคนในการเก็บขนมูลฝอย และพนักงานเก็บขนมูลฝอยขาดงานบ่อยครั้งทำให้ไม่สามารถเข้าไปเก็บขยะมูลฝอยได้ตามนัดตามเวลา รวมถึงการเก็บขนมูลฝอยจากปล่องของอาคารใหญ่ พนักงานเก็บขนมูลฝอยมักจะคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อนำไปขายในขณะที่ปฏิบัติงานทำให้การเก็บขนมูลฝอยล่าช้าประกอบกับบางครั้งการเข้าไปจัดเก็บขนมูลฝอยไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน เช่น เกินเวลา การกำหนดเวลาไม่สอดคล้องกับปริมาณขยะมูลฝอยที่ประชาชนทิ้ง และประชาชนทิ้งขยะโดยไม่ได้คัดแยกก่อนทิ้งลงปล่อง และมีลักษณะของขยะมูลฝอยที่ไม่สามารถบีบอัดตัวได้ เช่น เศษไม้ เศษเครื่องเรือน เศษที่นอน เศษฟูก เศษเหล็ก ทำให้เพิ่มเวลาในการทำงานและการคัดแยกขยะในหน้าที่ของพนักงานเก็บขนมูลฝอยมากขึ้น การเก็บขนมูลฝอยจากปล่องโดยการปิดปล่องและไม่ปิดปล่องอย่างไรหน็ดดีกว่ากัน คำตอบคือ ปิดปล่องดีกว่า และให้ประชาชนมาทิ้งขยะในที่ที่กำหนดไว้หรือถ้าเป็นอาคารสูงก็ให้เจ้าของอาคารนำขยะออกมาทิ้งในจุดที่อาคารกำหนดไว้และรถเก็บขนมูลฝอยเข้าออกสะดวกเพื่อประสิทธิภาพในการเก็บขนมูลฝอยได้รวดเร็วขึ้น ทั้งนี้การนำรถเก็บขนมูลฝอยแบบคอมแพคเตอร์มาใช้แทนรถเก็บขนมูลฝอยแบบคอนเทนเนอร์ซึ่งจะมีประสิทธิภาพมากกว่าที่ทิ้งในถังคอนเทนเนอร์เหตุเพราะสามารถบีบอัดขยะมูลฝอยที่ฟูให้ยุบตัวลงได้ ปัญหาที่พบอีกเช่นกันนั้นคือ อาคารใหญ่หลายแห่งยังไม่มีจุดพักขยะเป็นที่แน่นอนทำให้พนักงานเก็บขนมูลฝอยสับสนและเกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงานและอีกปัญหาที่พบมากที่สุดคือน้ำชะขยะล้นถังทำให้น้ำชะขยะมีน้ำหนักรวมมากขึ้นส่วนใหญ่ปัญหานี้เกิดจากเศษอาหารในครัวเรือน ร้านอาหาร น้ำจากแก้วพลาสติกและจากขวดเครื่องดื่มต่างๆ ส่งผลให้น้ำชะขยะเจิ่งนองส่งกลิ่นเหม็นรบกวนต่อผู้ผ่านไปมาและทำให้เสียสุขภาพอนามัย เช่น มีแมลงวัน แมลงสาบ หนู สัตว์เหล่านี้เป็นพาหะเชื้อโรคปนเปื้อนอาหารทำให้เกิดโรคทางเดินอาหารหรือลุกลามไปเป็นโรคร้ายต่างๆได้

กรุงเทพมหานครมีการประยุกต์ใช้เครื่องมือที่ทันสมัยและสะดวกมากขึ้น เช่น การใช้รถตัดขยะโดยใช้กระบวนการการบีบอัดจากกระแสไฟฟ้า รวมถึงการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้ง และพัฒนาเพิ่มการคัดแยกขยะอันตราย ต่อมาได้มีการการรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ ซึ่งในประเด็นนี้ยังต้องดำเนินการต่อไปเนื่องจากความสำเร็จยังไม่บรรลุเป้าหมายตามที่คาดการณ์ไว้เนื่องจากประชาชนยังขาดความรู้และไม่ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บขยะมูลฝอย

อำนาจหน้าที่ในการจัดการขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานคร เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งบัญญัติไว้ในการกำจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในเขตราชการส่วนท้องถิ่นให้เป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นๆ สำหรับพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครจึงเป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ในการดำเนินการกำจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยกรุงเทพมหานครได้แบ่งอำนาจหน้าที่ให้แก่หน่วยงานและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

๑. สำนักสิ่งแวดล้อม ฐานะเป็นหน่วยงานของกรุงเทพมหานครมีหน้าที่หลักในการกำจัดการสิ่งปฏิกูลมูลฝอย ส่วนงานด้านการเก็บขนสิ่งปฏิกูลมูลฝอยจะมีการดำเนินการเป็นเฉพาะกรณี

๒. สำนักงานเขต ฐานะเป็นหน่วยงานมีฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ ส่วนราชการในสังกัดมีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บขนสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยประจำวันปกติจากอาคารบ้านเรือนประชาชน รวบรวมไปมอบให้สำนักสิ่งแวดล้อมเพื่อกำจัดและทำลายต่อไป

อย่างไรก็ตามได้ศึกษาสถานการณ์ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตบางกะปิ สมควรจะได้ทำความเข้าใจความหมายของสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย กล่าวคือ

๑. สิ่งปฏิกูล หมายความว่า อุจจาระ และหมายรวมถึงสิ่งอื่นใดที่โสโครกหรือมีกลิ่นเหม็นนิยมเรียกว่า “สิ่งปฏิกูล”

๒. มูลฝอย หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะใส่อาหาร แก้ว มูลสัตว์ รวมถึงสิ่งใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ นิยมเรียกว่า “ขยะ” “ขยะมูลฝอย”

การจัดการมูลฝอย สำนักงานเขตบางกะปิได้จัดรถเก็บขนมูลฝอยออกดำเนินการจัดเก็บมูลฝอยตามอาคารบ้านเรือนเป็นประจำทุกวัน โดยรวบรวมส่งมอบต่อให้สำนักสิ่งแวดล้อมนำไปกำจัดและทำลายโดยวิธีการฝังกลบ การเผา (ใช้สำหรับขยะอันตราย) ในการกำจัดขยะมูลฝอย กรุงเทพมหานครมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ค่าใช้จ่ายด้านรถยนต์-เก็บขนมูลฝอย ค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่น ค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงรักษา

สำหรับการดำเนินการจัดเก็บขยะมูลฝอยจากสถานประกอบการและอาคารขนาดใหญ่ได้ดำเนินการรูปแบบเดียวกันกับการจัดเก็บขยะมูลฝอยทั่วไปจากอาคารบ้านเรือน

ในฐานะที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการรักษาความสะอาด ได้เล็งเห็นแนวทางการแบ่งเบาภาระหน้าที่การจัดการของเสียของอันตราย สิ่งปฏิกูล ขยะมูลฝอย โดยส่งเสริมให้มีผู้ประกอบการภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการในด้านนี้แทนได้ โดยเฉพาะภาคเอกชนประเภทอาคารขนาดใหญ่ อาคารพาณิชย์ อาคารที่พักอาศัย ตลอดจนห้างสรรพสินค้า ซึ่งมีศักยภาพทางการเงิน สามารถลงทุนจ้างผู้ประกอบการมาในรูปแบบเป็น OUT SOURCE มาดำเนินการจัดเก็บ “เก็บขนมูลฝอย” เพื่อส่งมอบให้หน่วยงานเกี่ยวข้องนำไปดำเนินการกำจัด ทำลาย แทนฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อส่งเสริมให้เอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเข้ามาดำเนินการแบ่งเบาภาระในการจัดการขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานคร ในส่วนที่เป็นอำนาจหน้าที่ของฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ ซึ่งเป็นส่วนราชการของสำนักงานเขตบางกะปิ

๓.๒ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โดยให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาในปัจจุบันอย่างเป็นระบบ

๓.๓ เพื่อส่งเสริมความสัมฤทธิ์ผล ตามแนวทางการคัดแยกขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานคร

๓.๔ เพื่อให้ประชาชน เอกชน บริษัทห้างร้าน ตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดการขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานคร

๓.๕ เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมการทิ้งขยะของประชาชน

๓.๖ เพื่อส่งเสริมให้มีการนำกฎหมายด้านการสาธารณสุขมาใช้เพื่อให้เป็นประโยชน์กับกรุงเทพมหานครมากที่สุด

๓.๗ เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการการเก็บขนมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓.๘ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีการทิ้งขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี และมีสุขอนามัยที่ดี

๓.๙ ลดงบประมาณในการจัดการขยะมูลฝอย

๔. เป้าหมาย

การจัดการมูลฝอยจากอาคารขนาดใหญ่ อาคารพาณิชย์ อาคารที่พักอาศัย ตลอดจน
ห้างสรรพสินค้า

๕. แนวคิด/ หลักการที่ใช้ในการศึกษาแนวคิด

PDCA คือ วงจรบริหารงานคุณภาพที่คิดค้นโดย ดร.วิลเลียม เอ็ดเวิร์ดส์ เดมมิ่ง
(Dr.William Edward Deming) ซึ่งประกอบไปด้วย ๔ ขั้นตอน ดังนี้

P Plan ระบุและวิเคราะห์ปัญหา เริ่มต้นวางแผนต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน โดยขั้นตอนนี้ต้องกำหนดให้
ครอบคลุมทั้งกระบวนการเริ่มต้นไปจนถึงจุดสิ้นสุดว่ามีปัญหาอะไรที่ต้องแก้ไข ใครเป็นผู้รับผิดชอบ
กระบวนการค้นหาข้อมูลคืออะไร กระบวนการแก้ไขคืออะไร โดยระบุตัวชี้วัดให้ชัดเจนแล้วทำออกมาเป็น
แผนการดำเนินงาน (Action Plan) ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม

D Do พัฒนาทางออกและดำเนินการตามแผน หลังจากกำหนดแผนงานแล้วก็ถึงเวลาลงมือทำ เพราะ
ต้องนำแผนดังกล่าวมาใช้จริง ดำเนินการจริง เพื่อให้เห็นผลลัพธ์จริง ขั้นตอนนี้ต้องระลึกไว้เสมอว่า
การดำเนินการจะเกิดปัญหาอื่นตามมาเสมอ นั่นจึงเป็นเหตุผลที่ว่าควรใช้แผนดังกล่าวกับทีมนำร่องหรือ
กลุ่มคนเล็กๆเสียก่อน เพราะสภาพแวดล้อมที่ควบคุมได้จะป้องกันความเสียหายที่เกิดขึ้นไม่ให้ส่งผลกระทบต่อ
ไปทั้งกระบวนการทำงานของกรุงเทพมหานคร

C Check ประเมินและสรุปผล เมื่อดำเนินการมาถึงจุดหนึ่งแล้ว เราต้องตรวจสอบให้ได้ว่าแผนดังกล่าว
มีผลลัพธ์เป็นไปตามตัวชี้วัดที่ต้องการหรือไม่ ถ้าประสบความสำเร็จตามตัวชี้วัดก็สามารถดำเนินการไปสู่
ขั้นตอนสุดท้ายได้เลย แต่ถ้าไม่ประสบความสำเร็จก็ควรนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา
แล้วดำเนินการขั้นตอนที่ ๑ - ๓ ใหม่จนกว่าจะประสบความสำเร็จหรือผ่านตัวชี้วัดที่กำหนดไว้

A Action ปรับปรุงแก้ไขและวางแผนใหม่ต่อไป ถ้าการปฏิบัติแผนดังกล่าวประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี
ก็ถึงเวลานำแผนนั้นมาประยุกต์ใช้กับทุกคนในองค์กรผ่านการประกาศ ประชุม อีเมล หรือการจัดการอบรม
ภายในองค์กรเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงจนเกิดตามมาตรฐานใหม่

ทั้งนี้ PDCA เป็นกระบวนการที่ทำซ้ำได้ ไม่ใช่ทำสำเร็จแล้วจะหยุดเลยทันที ทางที่ดีเรา
ควรต่อยอดแผนใหม่ภายใต้ความคิดว่า “จะต้องดีกว่าเดิมเสมอ” และมองหาวิธีใหม่ๆ เพื่อปรับปรุง
พัฒนาองค์กรไปเรื่อยๆ อย่างไม่มีวันหยุด

ถึงแม้วงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA จะเกิดขึ้นมาตั้งแต่ปี 1950's แต่ก็ยังสามารถประยุกต์ใช้ได้ดีในปัจจุบัน เพราะการบริหารงาน , การจัดการทรัพยากรบุคคล หรือแม้แต่การใช้ชีวิตประจำวันของเราหนีไม่พ้นการเผชิญหน้ากับปัญหา อยู่ที่ว่าเราจะรับมือกับมันอย่างไรต่างหาก

PDCA จึงเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือที่ช่วยให้ทุกคนแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผ่าน ๔ ขั้นตอนง่ายๆ แคว้งแผน – ปฏิบัติ – ตรวจสอบ – ปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสามารถทำซ้ำใหม่ได้เรื่อยๆ ทั้งนี้ยังกลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่หลายองค์กรนำไปประยุกต์ใช้ กระทั่งเกิดการพัฒนาย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ประโยชน์ของ PDCA เป็นกระบวนการที่เรียบง่าย สามารถทำซ้ำได้ และมีความเสี่ยงต่ำ เหมาะสำหรับองค์กรที่คาดหวังผลลัพธ์ในระยะยาว และสามารถยึดติดกับกระบวนการเดิมๆ ได้โดยไม่หย่อนประสิทธิภาพ

กระบวนการที่เรียบง่าย Simple หมายความว่า เป็นกระบวนการที่ใครก็ทำตามได้ เหมาะสำหรับองค์กรขนาดใหญ่ มีพนักงานหลากหลาย เพราะเครื่องมือนี้ง่ายต่อการสื่อสารและการปฏิบัติ ในทุกระดับชั้นของบุคลากร

สามารถทำซ้ำได้ Repeatable หมายความว่า เป็นกระบวนการที่เราสามารถคาดหวังผลลัพธ์ได้เรื่อยๆ ในระยะยาว ผ่านการตั้งเป้าหมาย การทดสอบ การเก็บข้อมูล และการพัฒนาเพิ่มเติม กระบวนการเหล่านี้อาจแลกมาด้วยประสิทธิภาพในช่วงแรกๆ (เป็นกระบวนการที่ซ้ำ ไม่ได้ผลลัพธ์ทันที)

ความเสี่ยงต่ำ Low Risk การพัฒนากระบวนการหลายอย่างมีความเสี่ยงตรงที่ “ ถ้าทำแล้วแยกลงจะเป็นอย่างไร ” ซึ่งคำตอบก็อาจจะเป็นการเสียหาย แต่จนถึงต่อให้ทำผิดก็ไม่มีอะไร ซึ่ง PDCA จะช่วยลดปัญหาลงและได้ผ่านกระบวนการทดสอบและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

วัดผลได้ทุกโครงการ Clear Benefits เนื่องจากทุกวงจร PDCA มีการตั้งเป้าหมายและการวัดผลอย่างชัดเจน ผู้บริหารและพนักงานทุกคนสามารถวัดผลได้ว่าสิ่งที่ทำอยู่นั้นสร้างผลลัพธ์อะไรได้บ้าง

การโน้มน้าวผู้อื่น Persuasion ในหลายองค์กร การที่เราจะทำโครงการอะไรใหม่ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่ใช้คนเยอะ ใช้ทรัพยากรเยอะ คำถามที่เราต้องตอบให้ได้ คือเราทำไปเพื่ออะไร และความคุ้มค่าที่จะเริ่มทำโครงการนี้

การใช้วงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA ตามหัวข้อ “การพัฒนาแนวทางการจัดการ การเก็บข้อมูลผลอยู่ในอาคารขนาดใหญ่ เขตบางกะปิ “ จะมารอดแก้ไขปัญหาร่องขยะมูลฝอยจากอาคารขนาดใหญ่ อาคารพาณิชย์ อาคารที่พักอาศัย ตลอดจนห้างสรรพสินค้า ภายในพื้นที่เขตบางกะปิ และทำ

ให้ปริมาณขยะมูลฝอยที่คงเหลือที่จะนำไปกำจัดจะมีปริมาณที่ลดลงได้และสามารถสร้างจิตสำนึกที่ดีและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและช่วยกันแก้ไขปัญหาการจัดการมูลฝอยได้อย่างยั่งยืน

๖. แนวทางการดำเนินการ /ระยะเวลา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

แนวทางการดำเนินการการพัฒนาแนวทางการจัดการมูลฝอยในอาคารขนาดใหญ่ เขตบางกะปิ

๖.๑ ดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ศึกษาและพิจารณาความเป็นไปได้เพื่อดำเนินการศึกษากฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ วิธีการดำเนินการ และจัดทำโครงการเสนอผู้อำนวยการเขตบางกะปิโดยหัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ สำนักงานเขตบางกะปิ โดยมีการจัดตั้งคณะทำงานตามความเหมาะสม

๖.๒ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการโครงการ ประกอบด้วย

๖.๒.๑ ผู้อำนวยการเขตบางกะปิ	ประธาน
๖.๒.๒ ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตบางกะปิรับมอบหมาย	รองประธาน
๖.๒.๓ ผู้แทนอาคารขนาดใหญ่ต่างๆ	กรรมการ
๖.๒.๔ เจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ	กรรมการและเลขานุการที่ได้รับมอบหมาย

โดยให้คณะทำงานมีหน้าที่ดำเนินการกำกับดูแลการจัดทำโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ รวมถึงติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินโครงการ

๖.๓ จัดประชุมคณะทำงานและผู้เกี่ยวข้องพร้อมทั้งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ ชี้แจงวัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินการ และจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ผู้แทนอาคาร

๖.๔ จัดอบรมให้ความเข้าใจ ความรู้เชิงปฏิบัติการแก่ผู้แทนอาคารขนาดใหญ่ อาคารพาณิชย์ อาคารที่พักอาศัย ตลอดจนห้างสรรพสินค้า

๖.๕ สสำรวจอาคาร รวบรวมข้อมูล จำนวนอาคาร ปริมาณขยะ ผู้บริหารอาคาร ลักษณะการจัดเก็บขยะมูลฝอยโดยพนักงานเก็บขนมูลฝอยของกรุงเทพมหานครแต่ละอาคาร แต่ละวัน เวลา

๖.๖ สสำรวจสภาวะแวดล้อมของอาคารใหญ่ อาคารพาณิชย์ อาคารที่พักอาศัย ตลอดจนห้างสรรพสินค้า เช่น การจราจร ลักษณะทางของการเข้าออกของรถขนาดใหญ่

๖.๗ สสำรวจพฤติกรรมภารกิจของประชาชนที่พักอาศัยในอาคาร เช่น ถ้าเป็นอาคารพาณิชย์ อาคารสำนักงานก็จะเป็นขยะมูลฝอยประเภท กระดาษ วัสดุสำนักงาน ถ้าเป็นบ้านเรือนพักอาศัยก็จะเป็นเศษอาหาร

๖.๘ การใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาบูรณาการเพื่อวางหลักเกณฑ์การจัดการจุดทิ้งขยะให้เป็นแนวเดียวกัน โดยให้เป็นจุดชักจูง เชิญชวน ให้ผู้ประกอบการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารขนาดใหญ่มาปรึกษาหารือ ตลอดจนวิธีการร่วมกันที่สอดคล้องกับภาวะประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะมูลฝอยจัดเก็บขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตบางกะปิ ประเภทและขนาดรถยนต์การจัดเก็บขยะมูลฝอย และสอดคล้องกับภาชนะที่สำนักงานเขตบางกะปิใช้ หรือเอกชนเจ้าของอาคารเจ้าของอาคารสามารถจัดหามาได้ และปัญหาที่พบมากที่สุดในการก่อสร้างอาคารคือ ผู้เป็นเจ้าของอาคารก็จะดำเนินการตามแบบที่เจ้าของอาคารได้เขียนขึ้นเอง เพื่อใช้ในการอนุญาตการก่อสร้างอาคาร โดยมีได้ปรึกษา กำหนดรูปแบบให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันใน ๕๐ เขต นอกจากนี้ยังสามารถอาศัยความเป็นกฎหมายควบคุมอาคารสามารถที่จะบังคับให้ผู้ประกอบการขยายศักยภาพของตนเองเพื่อจัดการขยะมูลฝอย และการรักษาสิ่งแวดล้อมได้เพิ่มขึ้นอีก เช่น การเปิดพื้นที่ให้รถเก็บขยะมูลฝอยสามารถเข้าจัดเก็บได้โดยไม่มีสิ่งกีดขวาง หรือการกำหนดท่อระบายน้ำเพื่อการชำระล้างทำความสะอาดพื้นที่การจัดเก็บขยะมูลฝอย หรือการจัดเก็บค่าธรรมเนียม เพื่อให้เป็นทุนตั้งต้นแก่กรุงเทพมหานครในการจัดหาทรัพยากรมาดำเนินการจัดเก็บขยะมูลฝอยในอาคาร เช่น รถยนต์เก็บขยะมูลฝอย เป็นต้น

๖.๙ ดำเนินการตาม พระราชบัญญัติส่งเสริมรักษาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ โดยน่าจะมีการนำประเด็นทางกฎหมายที่อาจจะเกี่ยวข้องมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการจัดการขยะมูลฝอย

๖.๑๐ จัดกิจกรรมเชิงรุกการพัฒนาแนวทางการจัดการมูลฝอยในอาคารขนาดใหญ่ สำนักงาน-เขตบางกะปิ ได้แก่

๖.๑๐.๑ รมรงค์ประชาสัมพันธ์การคัดแยกขยะและไม่ทิ้งลงปล่องขยะ โดยการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า ๒ ครั้งต่อวัน ได้แก่ เวลา ๑๑.๐๐ น. และ เวลา ๑๔.๐๐ น.

๖.๑๐.๒ เติมนรงค์แจกแผ่นพับประชาสัมพันธ์การคัดแยกขยะและไม่ทิ้งลงปล่องขยะให้กับอาคารขนาดใหญ่ อาคารพาณิชย์ อาคารที่พักอาศัย ตลอดจนห้างสรรพสินค้า สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ดำเนินการในเวลา ๐๙.๐๐ น. - ๑๐.๐๐ น. โดยกำหนดพื้นที่ให้ชัดเจนในการเดินรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในแต่ละครั้ง

๖.๑๐.๓ จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์การคัดแยกขยะและไม่ทิ้งลงปล่องขยะ ติดบริเวณหน้าอาคารขนาดใหญ่ อาคารพาณิชย์ อาคารที่พักอาศัย ตลอดจนห้างสรรพสินค้า โดยประสานกับเจ้าของอาคารนั้นๆ เพื่อขอพื้นที่หรือจุดติดป้ายประชาสัมพันธ์ ไม่น้อยกว่า ๓ จุด ในแต่ละอาคาร

๖.๑๐.๔ ขั้นตอนต่อไปคือการคัดแยกขยะ สำนักงานเขตบางกะปิจะประสานขอความร่วมมือให้อาคารขนาดใหญ่ อาคารพาณิชย์ อาคารที่พักอาศัย ตลอดจนห้างสรรพสินค้า จัดหาถังขยะแยกประเภทรองรับขยะรีไซเคิล โดยกำหนดให้แต่ละอาคาร แต่ละแห่งวางถังแยกประเภทไม่น้อยกว่า ๓ จุด

๖.๑๑ ติดตามประเมินผลทุกเดือนตลอดปีงบประมาณ ๒๕๖๕ โดยดูจากรายงานผล/ สถิติปริมาณน้ำหนักรวมของขยะมูลฝอยที่จัดเก็บได้จากอาคารขนาดใหญ่ อาคารพาณิชย์ อาคารที่พักอาศัย ตลอดจนห้างสรรพสินค้า

๗. ประโยชน์จากการศึกษา

๗.๑ ส่งเสริมและปรับปรุงการประชาสัมพันธ์การจัดการขยะมูลฝอย

๗.๒ ส่งเสริมให้ประชาชน เอกชน ภาคธุรกิจเอกชน ได้มีส่วนร่วมในการจัดการมูลฝอย ซึ่งช่วยแบ่งเบาภาระกรุงเทพมหานครโดยรวม

๗.๓ ส่งเสริมให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญในการคัดแยกขยะมูลฝอย

๗.๔ ส่งเสริมการใช้งบประมาณของกรุงเทพมหานคร ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๘. งบประมาณ

ใช้งบประมาณประจำปีปกติทั้งนี้ให้ตัดแปลงกำลังคน และการมอบหมายหน้าที่ให้สอดคล้องกับงบประมาณประจำปีเพื่อความประหยัดและความคุ้มค่า

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

จัดให้มีคณะกรรมการที่สมควรประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐและเอกชนรวมทั้งสถาบันการศึกษาระดับงานวิจัยสรุปรายงานการติดตามประมวลผลให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นต่อไป และติดตามประเมินผลทุกเดือนตลอดปีงบประมาณ ๒๕๖๕ โดยดูจากรายงานผล/ สถิติปริมาณน้ำหนักรวมของขยะมูลฝอยที่จัดเก็บได้จากอาคารขนาดใหญ่ อาคารพาณิชย์ อาคารที่พักอาศัย ตลอดจนห้างสรรพสินค้า

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑. กรุงเทพมหานครควรจัดให้มีการประชุมเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน รวมทั้งสถาบันการศึกษาระดับงานวิจัย เพื่อจะได้มีการกำหนดแนวทางร่วมกัน

๒. สภากรุงเทพมหานครควรเสนอแก้ไขข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ค่าธรรมเนียมการเก็บและขนสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๔๖

๓. รัฐบาลควรเสนอแก้ไขพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ ควรเพิ่มบทลงโทษ หรือเพิ่มค่าปรับกรณีไม่มีการคัดแยกขยะ

